

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

10 mei 2021

ADVIES 2021-69

met betrekking tot de impliciete weigering om een kopie te verstrekken van de documenten die aanleiding hebben gegeven tot een onderzoek door de FOD Financiën

(CTB/2020/66)

1. Een overzicht

1.1. Bij aangetekende brief van 16 maart 2021 vraagt de heer Michel Maus, namens zijn client KMSK DEINZE VZW, aan de FOD Financiën om toegang te krijgen tot de documenten die aanleiding hebben gegeven tot een onderzoek door de FOD Financiën. Bovendien verzoekt hij hetzij de klacht van een derde, hetzij de mededeling van het parket of een zusteradministratie, hetzij persberichten, hetzij instructies van de hiërarchie voor te leggen en aan het administratief dossier toe te voegen.

1.2. Omdat geen beslissing over deze vraag binnen de door de wet van 11 april 1994 'betreffende de openbaarheid van bestuur' (hierna: wet van 11 april 1994) bepaalde termijn ter kennis is gebracht aan de aanvragers, dient hij bij de FOD Financiën bij brief van 5 mei 2021 een verzoek tot heroverweging in.

1.3. Bij brief van dezelfde dag overgemaakt via e-mail verzoekt hij de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, hierna: Commissie, om een advies.

1.4. Bij e-mail van diezelfde dag verzoekt het secretariaat van de Commissie aan de aanvrager om de Commissie een kopie te bezorgen van het oorspronkelijk verzoek.

1.5. Bij e-mail van 6 mei 2021 ontvangt de Commissie het ontbrekende document van de aanvrager.

2. De ontvankelijkheid van de aanvraag

De Commissie is van oordeel dat het verzoek om advies ontvankelijk is. De verzoeker heeft immers voldaan aan de wettelijke vereiste van de gelijktijdigheid van het verzoek tot heroverweging aan de FOD Financiën en het verzoek om advies aan de Commissie zoals vastgelegd in artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994.

3. De gegrondheid van de aanvraag

Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten. De toegang

tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden kunnen of moeten worden ingeroepen die zich bevinden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 en dit inroepen *in concreto* en op pertinente wijze kan worden gemotiveerd. Slechts uitzonderingsgronden die bij wet zijn voorzien kunnen worden ingeroepen en bovendien geldt dat ze beperkend moeten worden geïnterpreteerd (Arbitragehof, arrest nr. 17/97 van 25 maart 1997, overweging B.2.1 en 2.2 en Arbitragehof, arrest nr. 150/2004 van 15 september 2004, overweging B.3.2 en Grondwettelijk Hof, arrest nr. 169/2013 van 19 december 2013).

Voor zover de FOD Financiën geen uitzondering(en) inroept en dit inroepen in behoorlijk *in concreto* motiveert, is hij ertoe gehouden het gevraagde document openbaar te maken.

De Commissie wenst in het bijzonder te wijzen op de uitzonderingsgronden vervat in artikel 6, § 1, 8° en in artikel 6, § 3, 2° van de wet van 11 april 1994 wanneer de aanleiding voor het fiscaal onderzoek een klacht zou zijn. Een klacht is immers een document dat veelal bedoeld is om een strafbaar of strafbaar geacht feit te melden aan de overheid en is een document dat de klachtindiener op vrijwillige wijze aan de overheid heeft meegedeeld.

Artikel 6, § 1, 8° van de wet van 11 april 1994 luidt als volgt: “Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen : (...) 8° de geheimhouding van de identiteit van de persoon die het document of de inlichting vertrouwelijk aan de administratieve overheid heeft meegedeeld ter aangifte van een strafbaar of strafbaar geacht feit.” Het is daarbij niet belangrijk of de eventuele klachtindiener een natuurlijke dan wel een rechtspersoon is. Om deze uitzonderingsgrond in te roepen is wel vereist dat het document of de inlichting vertrouwelijk aan de overheid is meegedeeld. Bovendien moet uit een belangenafweging tussen het algemeen belang dat gediend is met de openbaarheid en het beschermde belang blijken dat het algemeen belang dat gediend is met de openbaarheid niet zwaarder doorweegt. De Commissie wenst in dit verband op te merken dat de FOD Financiën in deze belangenafweging het individueel belang van de aanvrager niet kan meenemen.

Artikel 6, § 3, 2° van de wet van 11 april 1994 luidt als volgt: “Een federale administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag: 2° een advies of een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is meegedeeld.” Deze uitzonderingsgrond beschermt de inhoud van een eventuele klacht voor zover ook hier om de vertrouwelijkheid is verzocht bij het verstrekken van een advies of een mening aan de overheid. Niet alle informatie in een klacht wordt beschermd, maar enkel voor zover het een advies of een mening betreft en geen feiten. Het inroepen van deze uitzonderingsgrond vergt een belangenafweging en ook een uitgebreidere motivering omdat het een facultatieve uitzonderingsgrond betreft. Er is hier geen verplichting om de openbaarmaking te weigeren, maar het is slechts een mogelijkheid. In het licht van de principiële openbaarheid van alle bestuursdocumenten moet deze uitzonderingsgrond dan ook extra worden gemotiveerd.

De Commissie sluit niet uit dat eventueel ook andere uitzonderingsgronden moeten of kunnen worden ingeroepen om de openbaarmaking te weigeren. Het komt aan de FOD Financiën toe om dit nader te onderzoeken.

Tot slot wenst de Commissie de FOD Financiën te herinneren aan het principe van de gedeeltelijke openbaarmaking op grond waarvan slechts informatie aan de openbaarmaking kan worden onttrokken voor zover die informatie onder en uitzonderingsgrond of andere weigeringsgrond valt. Alle andere informatie in een bestuursdocument moet voorsnog openbaar worden gemaakt.

Brussel, 10 mei 2021.

F. SCHRAM
secretaris

K. LEUS
voorzitster